

ശ്രീഃ  
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ  
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാഭേശികായ നമഃ  
ഓം നമോ ഭഗവതേ വാസുഭവായ

മഹർഷി വേദവ്യാസപ്രണീതം ശ്രീമദ്ഭാഗവതമഹാപുരാണം

॥ തൃതീയസ്കന്ധേ സപ്തമോഽധ്യായഃ ॥

*This document has been prepared by*

*Sunder Kidāmbi*

*with the blessings of*

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാഭേശികൻ

*His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam*

ശ്രീഃ  
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ  
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ  
ഓം നമോ ഭഗവതേ വാസുദേവായ  
ശ്രീമദ്ഭാഗവതമഹാപുരാണം  
॥ തൃതീയസ്കന്ധേ സപ്തമോഽധ്യായഃ ॥

ശ്രീശുക ഉവാച

ഏവം ബ്രുവാണം മൈത്രേയം ദ്വൈപായനസുതോ ബുധഃ |  
പ്രീണയന്നിവ ഭാരത്യാ വിദൂരഃ പ്രത്യഭാഷത || 1 ||

വിദൂര ഉവാച

ബ്രഹ്മൻ കഥം ഭഗവതശ്ചിന്മാത്രസ്യാവികാരിണഃ |  
ലീലയാ ചാപി യുജ്ജേരന്നിർഗുണസ്യ ഗുണാഃ ക്രിയാഃ || 2 ||

ക്രീഡായാമുദ്യമോർഭസ്യ കാമശ്ചിക്രീഡിഷാൻയതഃ |  
സ്വതസ്കൃപ്തസ്യ ച കഥം നിവൃത്തസ്യ സദാൻയതഃ || 3 ||

അസ്രാക്ഷീദ്ഭഗവാൻ വിശ്വം ഗുണമയ്യാത്മമായയാ |  
തയാ സംസ്ഥാപയത്യേതദ്ഭൂയഃ പ്രത്യപിധാസ്യതി || 4 ||

ദേശതഃ കാലതോ യോസാവവസ്ഥാതഃ സ്വതോന്യതഃ |  
അവിലുപ്ലാവബോധാത്മാ സ യുജ്ജേതാജയാ കഥം || 5 ||

ഭഗവാനേക ഏവൈഷ സർവക്ഷേത്രേഷ്വവസ്ഥിതഃ |  
അമുഷ്യ ദുർഭഗത്വം വാ ക്ലേശോ വാ കർമഭിഃ കുതഃ || 6 ||

ഏതസ്മിൻ മേ മനോ വിദ്വൻവിദ്യത്യേജ്ഞാനസങ്കടേ |  
തന്നഃ പരാണുദ വിഭോ കശ്ചലം മാനസം മഹത് || 7 ||

ശ്രീശുക ഉവാച

സ ഇത്ഥം ചോദിതഃ ക്ഷത്ത്രാ തത്ത്വജിഹ്യാസുനാ മുനിഃ |  
പ്രത്യാഹ ഭഗവച്ചിത്തഃ സൂയന്നിവ ഗതസൂയഃ || 8 ||

മൈത്രേയ ഉവാച

സേയം ഭഗവതോ മായാ യന്നയേന വിരുധ്യതേ |  
ഈശ്വരസ്യ വിമുക്തസ്യ കാർപണ്യമുത ബന്ധനം || 9 ||

യദർഥേന വിനാമുഷ്യ പുംസ ആത്മവിപര്യയഃ |  
പ്രതീയത ഉപദ്രഷ്ടുഃ സ്വശിരശ്ചേരദനാദികഃ || 10 ||

യഥാ ജലേ ചന്ദ്രമസഃ കമ്പാദിസ്തക്യുതോ ഗുണഃ |  
ദൃശ്യത്വേസന്നപി ദ്രഷ്ടുരാത്മനോഽനാത്മനോ ഗുണഃ || 11 ||

സ വൈ നിവൃത്തിധർമ്മേണ വാസുദേവാനുകമ്പയാ |  
ഭഗവദ്ഭക്തിയോഗേന തിരോധത്തേ ശന്നൈരിഹ || 12 ||

യദേന്ദ്രിയോപരാമോഽഥ ദ്രഷ്ടാത്മനി പരേ ഹരൗ |  
വിലീയന്തേ തദാ ക്ലേശാഃ സംസുപ്തസ്യേവ കൃത്സ്നശഃ || 13 ||

അശേഷസങ്കല്പേശശമം വിധത്തേ

ഗുണാനുവാദശ്രവണം മുരാഭഃ |

കൂതഃ പുനസ്തച്ചരണാരവിന്ദ -

പരാഗസേവാരതിരാത്മലബ്ധാ || 14 ||

വിദൂര ഉവാച

സംഹരിനഃ സംശയോ മഹ്യം തവ സൂക്താസിനാ വിഭോ |  
ഉദയത്രാപി ഭഗവൻ മനോ മേ സമ്പ്രധാവതി || 15 ||

സാധ്യേതദ് വ്യാഹൃതം വിദ്വന്നാത്മമായായനം ഹരേഃ |  
ആഭാത്യപാർഥം നിർമൂലം വിശ്വമൂലം ന യദ്ബഹിഃ || 16 ||

യശ്ച മൂഢഗതമോ ലോകേ യശ്ച ബുദ്ധോഃ പരം ഗതഃ |  
താവുഭൗ സുഖമേധേതേ ക്ലിശ്യത്യന്തരിതോ ജനഃ || 17 ||

അർഥാഭാവം വിനിശ്ചിത്യ പ്രതീതസ്യാപി നാത്മനഃ |  
താം ചാപി യുഷ്ടചരണസേവയാഹം പരാണുഭേ || 18 ||

യത്സേവയാ ഭഗവതഃ കൂടസ്ഥസ്യ മധുദ്വിഷഃ |  
രതിരാസോ ദവേത്തിവ്രഃ പാദയോർവ്യസനാർദനഃ || 19 ||

ദുരാപാ ഹൃൽപതപസഃ സേവാ വൈകുംഠവർത്തസു |  
യത്രോപഗീയതേ നിത്യം ദേവദേവോ ജനാർദനഃ || 20 ||

സൃഷ്ടാഗ്രേ മഹാദീനി സവികാരാൺയനുക്രമാത് |  
തേഭ്യോ വിരാജമുദ്ധ്യത്യ തമനു പ്രാവിശദ്വിഭുഃ || 21 ||

യമാഹുരാഭ്യം പുരുഷം സഹസ്രാംഘ്യുരുബാഹുകം |  
യത്ര വിശ്വ ഇമേ ലോകാഃ സവികാസം സമാസതേ || 22 ||

യസ്മിൻ ദശവിധഃ പ്രാണഃ സേന്ദ്രിയാർഥേന്ദ്രിയസ്ത്രിവൃത് |  
ത്വയേരിതോ യതോ വർണാസ്തദ്വിഭുതീർവദസ്യ നഃ || 23 ||

യത്ര പുത്രൈശ്ച പൗത്രൈശ്ച നപ്തൃഭിഃ സഹ ഗോത്രജൈഃ |  
പ്രജാ വിചിത്രാകൃതയ ആസൻ യാദിരിദം തതം || 24 ||

പ്രജാപതീനാം സ പതിശ്ചക്ഷുപേ കാൻ പ്രജാപതീൻ |  
സർഗാംശ്ചൈവാനുസർഗാംശ്ച മനുൻമൻവന്തരാധിപാൻ || 25 ||

ഏതേഷാമപി വംശാംശ്ച വംശാനുചരിതാനി ച |  
ഉപര്യധശ്ച യേ ലോകാ ഭൂമേർമിത്രാത്മജാസതേ || 26 ||

തേഷാം സംസ്ഥാം പ്രമാണം ച ഭൂർലോകസ്യ ച വർണയ |  
 തിര്യങ്മാനുഷഭേദവാനാം സരീസുപപതന്ത്രണാം |  
 വദ നഃ സർഗസംവൃഹം ഗാർഭസ്വേദദ്വിജോദ്ഭിദാം || 27 ||

ഗുണാവതാരൈർവിശ്വസ്യ സർഗസ്ഥിത്യപ്യയാശ്രയം |  
 സൃജതഃ ശ്രീനിവാസസ്യ വ്യാചക്ഷ്യാദാരവിക്രമം || 28 ||

വർണാശ്രമവിഭാഗാംശ്ച രൂപശീലസ്വഭാവതഃ |  
 ഋഷീണാം ജന്മകർമാദി വേദസ്യ ച വികർഷണം || 29 ||

യജ്ഞസ്യ ച വിതാനാനി യോഗസ്യ ച പഥഃ പ്രഭോ |  
 നൈഷ്ഠർമ്യസ്യ ച സാംഖ്യസ്യ തന്ത്രം വാ ഭഗവത്സ്മൃതം || 30 ||

പാവണ്യപഥവൈഷമ്യം പ്രതിലോമനിവേശനം |  
 ജീവസ്യ ഗതയോ യാശ്ച യാവതിർഗുണകർമജാഃ || 31 ||

ധർമാർഥകാമമോക്ഷാണാം നിമിത്താൻയവിരോധതഃ |  
 വാർത്തായാ ദണ്ഡനീതേശ്ച ശ്രുതസ്യ ച വിധിം പൃഥക് || 32 ||

ശ്രാദ്ധസ്യ ച വിധിം ബ്രഹ്മൻ പിതൃണാം സർഗമേവ ച |  
 ഗ്രഹനക്ഷത്രതാരാണാം കാലാവയവസംസ്ഥിതിം || 33 ||

ദാനസ്യ തപസോ വാപി യച്ചേഷ്ടാപൂർത്തയോഃ ഫലം |  
 പ്രവാസസ്ഥസ്യ യോ ധർമോ യശ്ച പുംസ ഉതാപദി || 34 ||

യേന വാ ഭഗവാംസ്തൂഷ്യേദ്ധർമയോനിർജനാർദനഃ |  
 സമ്പ്രസീദതി വാ യേഷാമേതദാഖ്യാഹി ചാനഘ || 35 ||

അനുവ്രതാനാം ശിഷ്യാണാം പുത്രാണാം ച ദ്വിജോത്തമ |  
 അനാപൃഷ്ടമപി ബ്രൂയൂർഗുരവോ ദീനവത്സലാഃ || 36 ||

തത്ത്വാനാം ഭഗവംസ്തേഷാം കതിയാ പ്രതിസക്രമഃ |  
തത്രേതമം ക ഉപാസീരൻ ക ഉ സ്വിദനുശേരതേ || 37 ||

പുരുഷസ്യ ച സംസ്ഥാനം സ്വരൂപം വാ പരസ്യ ച |  
ഇതാനം ച നൈഗമം യത്തദ്ഗുരുശിഷ്യപ്രയോജനം || 38 ||

നിമിത്താനി ച തസ്യേഹ പ്രോക്താൻയനഘ സുരിഭിഃ |  
സ്വതോ ഇതാനം കുതഃ പുംസാം ഭക്തിർവൈരാഗ്യമേവ വാ || 39 ||

ഏതാൻമേ പൃച്ഛതഃ പ്രശ്നാൻ ഹരേഃ കർമവിവിത്സയാ |  
ബ്രൂഹി മേജ്ഞസ്യ മിത്രത്യാദജയാ നഷ്ടചക്ഷുഷഃ || 40 ||

സർവേ വേദാശ്ച യജ്ഞാശ്ച തപോ ദാനാനി ചാനഘ |  
ജീവാഭയപ്രദാനസ്യ ന കുർവീരൻ കലാമപി || 41 ||

ശ്രീശുക ഉവാച  
സ ഇത്ഥമാപൃഷ്ടപുരാണകൽപഃ  
കുരുപ്രധാനേന മൂനിപ്രധാനഃ |  
പ്രവൃദ്ധഹർഷോ ഭഗവത്കഥായാം  
സഞ്ചോദിതസ്തം പ്രഹസന്നിവാഹ || 42 ||

|| ഇതി ശ്രീമദ്ഭാഗവതേ മഹാപുരാണേ പാരമഹംസ്യാം സംഹിതായാം  
തൃതീയസ്കന്ധേ സപ്തമോഽധ്യായഃ ||